

*Долонов Олексій Вадимович,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування» кафедри публічного
управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва
Національного університету біоресурсів і природокористування України*

СВІТОВІ МОДЕЛІ ПОГЛЯДІВ НА УПРАВЛІННЯ У СУЧАСНИХ УМОВАХ: ЄВРОПЕЙСЬКА, АМЕРИКАНСЬКА, ШВЕДСЬКА ТА ЯПОНСЬКІ МОДЕЛІ

Управління становить собою вид діяльності, зосереджений на працівників організації з метою направлення їх дій для досягнення поставлених цілей та завдань [1]. Мета управління полягає у забезпеченні стабільної, ефективної діяльності організації шляхом раціональної організації технологічного та інформаційного процесів, в тому числі управління місцевим розвитком і розвитком інформаційно-комунікаційних ресурсів, а також ефективним використанням кадрів при одночасному підвищенні їх кваліфікації, компетенцій і творчої активності [2].

Сучасне управління – це тисячі можливих варіантів і нюансів управлінських рішень, складність вивчення і засвоєння менеджменту полягає в тому, що ті підходи, які розроблені однією організацією і які добре себе зарекомендували, можуть бути не тільки не ефективними, але можливо не корисними для іншої. Тому в діяльності управлінців можна не надіятись на стандартні прийоми, а на здатність вірно дати оцінку реальній ситуації і знайти реальний вихід [1].

Основні риси сучасного управління:

- відмова від деяких управлінських напрацювань класичних шкіл, згідно з якими успіх організації залежав лише від внутрішніх факторів;
- використання в управлінні системного та ситуаційного підходів;

- визначення соціальної відповідальності управління перед суспільством і людьми, які працюють в організації;
- демократизація управління;
- визначальної ролі в організації набуває її організаційна культура;
- орієнтація управління на інновацію, інтеграцію та інтернаціоналізацію;
- вирішальним фактором управління стає інформація;
- сучасне управління стає наукомісткою сферою діяльності;
- управління організацією дедалі більше залежить від економічної політики держави.

Сучасні підходи до управління синтетичні, оскільки для них характерним є погляд на управління як на багатопланове, комплексне явище, пов'язане із внутрішнім і зовнішнім оточенням організації [2].

Основні напрями сучасного управління:

- раціональне поєднання ринку і державне регулювання,
- постійне коректування цілей організації,
- різке підвищення кваліфікаційного рівня управлінців,
- удосконалення структур управління, застосовуючи більше децентралізацію функцій,
- максимальне використання інновацій, економіко-математичних методів і форм діяльності, інформаційно-комп'ютерних технологій,
- широке застосування глобальної інформаційної мережі Інтернет
- залучення працівників до управління організацією,
- участь громадськості у прийнятті управлінських рішень [2, 3].

Сучасна система поглядів на управління сформувалася під дією об'єктивних змін у світовому суспільному розвитку. Відбувається визнання соціальної відповідальності управління і бізнесу як перед суспільством.

В управлінні необхідно враховувати наступні глобальні тенденції:

1. значний ріст чисельності населення в світі, а марнотратне використання природних ресурсів призводить до руйнування зовнішнього середовища;
2. збільшення вживання природних ресурсів та їх малоефективне і нераціональне використання призводить до того, що їх поновлення не поспіває при цьому відновлюватися;
3. нераціональне використання ресурсів супроводжується забрудненням атмосфери, води і ґрунту, а самою складною і найбільш небезпечною проблемою є зміни клімату.

Підсумком розвитку різних шкіл і підходів стало формування моделей управління, основними з яких є: європейська, американська, шведська і японська.

Головною задачею європейської моделі управління є забезпечення ефективного функціонування ринкових механізмів як основи економічної

системи країни і добробуту її громадян, а конкурентні відносини сприяють економічному прогресу і підвищенню продуктивності праці.

Така модель включає наступні основні складові:

- підтримка виробника і розвитку виробництва здійснюється за рахунок зниження державою податків і зборів;

- державна економічна стратегія соціально орієнтована і виконує функцію соціального вирівнювання, тому що велика різниця в доходах може викликати в країні ряд соціальних і політичних проблем;

- розміри соціальних пілг з ростом суспільного добробуту скорочуються, тому що кожна людина може забезпечувати своє майбутнє в ролі активної трудової діяльності, накопичуючи кошти і використовуючи систему пенсійного страхування.

Шведська модель управління направлена на створення системи соціального захисту населення, яка гарантує рівні можливості підвищення добробуту як працездатних, так і непрацездатних.

Для досягнення цієї мети передбачена система таких державних заходів:

- надання матеріальної допомоги бідним за рахунок вилучення пілг у багатих;

- забезпечення умов для високих заробітків, які не суперечать закону;

- створення сприятливого соціально-психологічного клімату як у суспільстві, так і у трудових колективах;

- забезпечення стабільності в суспільному житті;

- захист громадянських і політичних свобод.

Цікавою є американська модель управління, що має наступні характерні ознаки:

- орієнтація кадрової політики на вузьку спеціалізацію, індивідуальні навички та ініціативу, підбір спеціалістів на ринку праці здійснюється через мережу університетів і шкіл бізнесу;

- чітка формалізація структури управління;

- залежність оплати праці від індивідуальних результатів, заслуг робітника, продуктивності його праці;

- індивідуальна відповідальність менеджера;

- самофінансування.

Японська модель управління за основними підходами значно відрізняється від американської і передбачає наступні заходи:

- пожиттєвий найм на роботу управлінських кадрів, підготовка і навчання на фірмі без відриву від виробництва, широке використання праці випускників шкіл і вузів;

- гнучкий неформальний підхід до побудови структури управління;

- колегіальна відповідальність за ухвалені рішення;

- залежність оплати праці від віку, стажу, показників діяльності групи;

- орієнтація на керівників універсального типу;
- широке залучення займаних коштів.

Список використаних джерел

1. Євтушенко Г. І. Управління персоналом на державній службі: європейські стандарти. *Бізнес Інформ*. 2019. №11. С. 362-367.
2. Багмет М. Регіональні аспекти удосконалення системи управління персоналом на державній служб. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/2022_22.pdf.
3. Горбата Л. П. Удосконалення механізму інформаційної відкритості діяльності органів публічної влади в Україні. *Науковий вісник: державне управління*. 2020. URL: <https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/article/view/95>.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування
України

ІНІ неперервної освіти і туризму
Державна наукова установа
«Інститут модернізації змісту освіти»

II ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

«Наукові здобутки студентської та учнівської молоді
з реалізації Плану відновлення України»

м. Київ, 13 березня 2024 року

УДК 37:001:338.245-043.96

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(протокол № 10 від 21 березня 2024 р.).*

Наукові здобутки студентської та учнівської молоді з реалізації Плану відновлення України: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13 березня 2024 р. / за заг. ред. І.С. Гриценка, І.М. Грищенко, Л.П. Горбатої. Київ : РВВ НУБіП України, 2024. 163 с.

ISBN 978-617-8351-98-4

Організатори конференції: ННІ неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України, Студентська організація НУБіП України, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова, Маріупольський державний університет, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, Державний торговельно-економічний університет, Херсонський державний аграрно-економічний університет, Державний біотехнологічний університет, ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», Інженерно-будівельний інститут Одеської державної академії будівництва та архітектури, Боярський академічний ліцей «Лідер» Боярської міської ради Фастівського району Київської області, Дніпровський ліцей №97 Дніпровської міської ради, Ірпінський ліцей №1 Ірпінської міської ради Бучанського району Київської області, Ірпінський гуманітарний ліцей «Лінгвіст» імені Заріфи Алієвої Ірпінської міської ради Бучанського району Київської області, Коцюбинський ліцей №2 Коцюбинської селищної ради Бучанського району Київської області, Нижчедубечанський ліцей Пірнівської сільської ради Вишгородського району Київської області, Опорний заклад освіти Богуславського академічного ліцею №1 Богуславської міської ради Київської області, Петрівський ліцей Петрівської сільської ради Вишгородського району Київської області.

Конференція проводиться з метою посилення профорієнтаційної роботи із залучення активної шкільної молоді до навчання в НУБіП України, посилення наукової складової підготовки студентів освітніх ступенів «Бакалавр» і «Магістр», та оприлюднення результатів їх дослідницької роботи, підвищення ефективності та якості наукових досліджень, обміну досвідом та представлення результатів науково-дослідної діяльності, обговорення дискусійних питань і визначення пріоритетних аспектів подальшого розвитку науки.

Організаційний комітет: Гриценко І.С., Грищенко І.М., Горбата Л.П., Олійник В.В., Мельниченко С.В., Євсюкова О.В., Семенченко Ф.Г., Витвицька О.Д., Приліпко С.М., Сизон В.Г.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукові здобутки студентської та учнівської молоді з реалізації Плану відновлення України», яку підготували і провели кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва й кафедра готельно-ресторанної справи та туризму ННІ неперервної освіти і туризму НУБіП України, 13 березня 2024 року.

Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює основні напрямки Плану відновлення України.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, посадових осіб органів публічної влади, теоретиків і практиків, студентів та учнів, усіх зацікавлених у реалізації Плану відновлення України.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.